ACORD
DINTRE REPUBLICA MOLDOVA ŞI UCRAINA CU PRIVIRE LA COOPERAREA ÎN DOMENIUL REPATRIERII COPIILOR NEÎNSOŢIŢI LA LOCUL HABITUAL DE TRAI AL ACESTORA

Republica Moldova şi Ucraina, în continuare - Părţi, dorind să dezvolte relaţii bilaterale de bună vecinătate şi parteneriat, încrezuţi în aprofundarea cooperării bilaterale în domeniul protecţiei drepturilor copiilor, în vederea acordării asistenţei în scopul repatrierii şi prevenirii agravării situaţiei dificile a copiilor identificaţi neînsoţiţi pe teritoriul statelor terţe, respectând dreptul suveran al fiecărui stat-parte, normele şi principiile de drept internaţional şi luând în considerare prevederile Convenţiei privind drepturile copilului, adoptată de cea de-a 44-a Sesiune a Adunării Generale a Organizaţiei Naţiunilor Unite la 20 noiembrie 1989, Declaraţiei Universale a drepturilor omului, adoptată şi proclamată de Adunarea Generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite la 10 decembrie 1948, Convenţiei Organizaţiei Naţiunilor Unite împotriva criminalităţii transnaţionale organizate, adoptată de Adunarea Generală a Organizaţiei Naţiunilor Unite la 15 noiembrie 2000, Protocolului privind prevenirea, reprimarea şi pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor şi copiilor, adoptat la 15 noiembrie 2000, Convenţiei Consiliului Europei cu privire la lupta împotriva traficului de fiinţe umane, adoptată la Varşovia la 16 mai 2005, luând în considerare interesul Părţilor în elaborarea unui mecanism transnaţional de cooperare în domeniul protecţiei, asistenţei şi repatrierii copiilor prenotaţi, au convenit asupra următoarelor:

Articolul 1. Definiţii

Noţiunile utilizate în prezentul Acord au următoarele semnificaţii:

copil – persoană care nu a împlinit vârsta de 18 ani şi nu are capacitatea de exerciţiu deplină;

copil neînsoţit – persoană care nu a împlinit vârsta de 18 ani şi nu are capacitatea de exerciţiu deplină, identificată fără reprezentant legal sau persoană împuternicită pe teritoriul uneia dintre Părţi;

reprezentant legal al copilului – părinţii, persoana sau autoritatea, desemnate conform legii, să apere drepturile şi interesele legitime ale copilului şi să acţioneze în numele copilului în materie de protecţie, siguranţă, ocrotire a sănătăţii, educaţie, proprietate şi în alte domenii;

ţară gazdă – statul pe al cărui teritoriu a fost identificat copilul neînsoţit;

ţară de origine – ţara a cărei cetăţenie o deţine copilul identificat neînsoţit;

repatriere – procedură de reîntoarcere în ţara de origine a copilului identificat neînsoţit, cetăţean ai Părţilor sau apatrid, respectând drepturile şi libertăţile garantate de legislaţia naţională, precum şi de tratatele internaţionale la care statele semnatare sunt părţi.

Articolul 2. Domeniul de aplicare

În scopul aplicării prezentului Acord şi în conformitate cu legislaţiile naţionale, Părţile vor coopera în vederea:

1) repatrierii copiilor identificaţi neînsoţiţi;

2) acoperirii cheltuielilor suportate de către Părţi în procesul repatrierii copiilor identificaţi neînsoţiţi;

3) asigurării asistenţei sociale şi a asistenţei juridice copiilor identificaţi neînsoţiţi;

4) facilitării schimbului de date şi informaţii pentru soluţionarea eficientă a problemelor copiilor identificaţi neînsoţiţi;

5) determinării interesului superior al copilului în cazuri individuale şi asigurarea angajamentului identificării soluţiilor durabile pentru copiii identificaţi neînsoţiţi.

Articolul 3. Autorităţile competente de aplicarea Acordului

1) Din partea Republicii Moldova în calitate de autoritate competentă pentru implementarea prezentului Acord se desemnează Ministerul Muncii şi Protecţiei Sociale;

2) Din partea Ucrainei în calitate de autoritate competentă pentru implementarea prezentului Acord se desemnează:

Ministerul Politicii Sociale, Familiei şi Unităţii al Ucrainei;

Serviciul Social Naţional al Ucrainei;

Serviciul de Stat pentru Copii al Ucrainei.

Articolul 4. Dispoziţii generale

1) Repatrierea în ţara de origine a copiilor neînsoţiţi este voluntară, în baza unui consimţământ în formă scrisă, după caz.

2) Procedurile de repatriere sunt iniţiate numai după ce autorităţile competente ale Părţilor se vor convinge că a fost luată în considerare opinia copilului privind repatrierea acestuia.

3) Ţinând cont de vârsta şi nivelul de maturitate ale copilului, opinia celui din urmă va fi luată în considerare în toate deciziile şi acţiunile care îl pot afecta, inclusiv: reîntoarcerea în ţara de origine, reintegrarea în familia biologică/extinsă sau aplicarea altei forme de protecţie.

4) În cazul în care vârsta persoanei identificate în străinătate nu se cunoaşte cu siguranţă, dar există motive de a crede că este un copil, persoana va fi tratată ca copil, fiindu-i acordate toate măsurile de protecţie speciale, stipulate în prezentul Acord şi în actele normative ale Părţilor referitoare la drepturile şi protecţia copilului, până la stabilirea vârstei exacte.

5) Copiii identificați neînsoțiți vor primi în limba lor maternă sau în orice altă limbă cunoscută de ei, luând în considerare nivelul lor de înțelegere, toate informațiile referitor la drepturi, serviciile disponibile, stabilirea statutului, căutarea instituției de protecție și alte informații despre situația din țara de origine.

6) Misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Părților vor oferi copiilor identificați neînsoțiți asistență gratuită în eliberarea documentelor de călătorie, precum și altă asistență necesară.

7) Misiunile diplomatice și oficiile consulare contribuie la schimbul de informații între Părți privind repatrierea copiilor identificați neînsoțiți.

Articolul 5. Protecția datelor cu caracter personal

1) Părțile vor asigura un nivel de protecție a datelor cu caracter personal transmise de cealaltă Parte, cel puțin echivalent cu cel rezultat din aplicarea principiilor Convenției Consiliului Europei privind protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal (CETS nr. 108), cu modificările și completările ulterioare la aceasta.

2) Datele cu caracter personal transmise conform Acordului vor fi utilizate de către Părți, numai în scopurile pentru care au fost furnizate. Utilizarea în alte scopuri va fi permisă numai cu autorizarea prealabilă a Părții transmițătoare.

3) Informațiile primite de Părți vor fi transmise mai departe către autorități/state terțe numai cu autorizarea prealabilă a Părții care a furnizat informațiile.

4) Părțile se vor asigura că reprezentantul legal al copilului ale căror date cu caracter personal sunt prelucrate este informat despre:

i. identitatea autorității care prelucrează datele cu caracter personal potrivit prezentului Acord și contactele acesteia;

ii. scopul și temeiul legal al prelucrării datelor cu caracter personal;

iii. categoriile de date cu caracter personal prelucrate;

iv. destinatarii și categoriile de destinatari, dacă există, cărora datele cu caracter personal le vor fi transmise în scopurile prevăzute de Acord;

v. în caz că e posibil, perioada estimativă pentru care datele cu caracter personal sunt stocate or, dacă aceasta nu este posibil, criteriile utilizate pentru determinarea acestei perioade;

vi. existența drepturilor de acces la date, de intervenție asupra datelor cu caracter personal și de opoziție, precum și condițiile în care acestea pot fi exercitate.

5) La cerere, reprezentantul legal va fi îndreptățit să i se ofere, de către Părți, informații, în legătură cu datele care îl vizează pe copilul reprezentat, transmise sau prelucrate în contextul Acordului și va avea dreptul la rectificarea datelor cu caracter personal incorecte sau la ștergerea datelor prelucrate ilegal. Excepțiile de la această regulă și procedură practică depind de legislația aplicabilă a Părții căreia i-au fost solicitate informarea, rectificarea sau ștergerea.

6) În cursul transmiterii datelor cu caracter personal, Partea transmițătoare va stabili termene limită pentru ștergerea și/sau distrugerea datelor, în conformitate cu legislația aplicabilă. Fără a ține seama de aceste termene-limită, datele cu caracter personal transmise vor fi distruse dacă nu mai sunt necesare pentru îndeplinirea scopurilor care au constituit motivul transmiterii lor.

7) Partea care comunică datele cu caracter personal este obligată să verifice exactitatea datelor comunicate, necesitatea și oportunitatea comunicării în raport cu scopul urmărit.

8) Atât Partea care transmite, cât și cea care primește datele respective trebuie să asigure protecția eficientă a datelor cu caracter personal, în conformitate cu legislația aplicabilă, împotriva prelucrării ilicite, inclusiv accesul neautorizat, modificările ilegale și publicarea neautorizată.

9) Dacă se dovedește că au fost transmise date cu caracter personal incorecte sau obținute ilegal, Partea transmițătoare va fi obligată să informeze, fără întârziere, destinatarul. Destinatarul va șterge imediat datele cu caracter personal obținute sau transmise în mod ilegal sau va rectifica datele incorecte. Dacă destinatarul află despre prelucrări ilegale ale datelor transmise, va fi obligat să notifice, fără întârziere, autoritatea transmițătoare. Dacă destinatarul are motive să creadă că datele cu caracter personal transmise sunt incorecte, sau că este necesar a fi distruse, va notifica, fără întârziere, partea transmițătoare. Părțile se vor informa reciproc cu privire la toate circumstanțele relevante pentru păstrarea datelor cu caracter personal transmise, corecte și actualizate.

10) În cazul dezvăluirii formatului electronic al datelor cu caracter personal, prin rețele comunicaționale ori pe alt suport digital de stocare și păstrare, urmează a fi asigurată criptarea acestor informații sau examinarea posibilității utilizării unei conexiuni bilaterale prin canal securizat.

11) Părțile vor fi obligate să păstreze fișiere-jurnal privind transmiterea, primirea și distrugerea datelor cu caracter personal pentru o perioadă de minimum doi ani. Fișierul va conține volumul informațiilor transmise, motivul transmiterii, autoritatea transmițătoare și destinatarul, data transmiterii și, respectiv, a distrugerii datelor.

12) La cerere, destinatarul va informa partea transmițătoare în legătură cu fiecare prelucrare a datelor cu caracter personal transmise și cu rezultatele obținute.

13) Părțile se vor asigura că fiecare reprezentant legal, în cazul încălcării dreptului copilului reprezentat la protecția datelor cu caracter personal, poate face o plângere către o instanță independentă sau către altă autoritate independentă și poate cere despăgubiri.

Articolul 6. Repatrierea copiilor

1) În cazul depistării unui copil – victimă a traficului de ființe umane, care este un copil neînsoțit, autoritatea competentă din țara gazdă, în termen de trei zile lucrătoare, informează despre aceasta în scris misiunile diplomatice şi oficiile consulare şi/sau autoritatea competentă din ţara de origine.

2) Misiunile diplomatice şi oficiile consulare iau măsurile corespunzătoare pentru a stabili identitatea copilului şi informează despre acest caz autoritatea competentă din ţara de origine, care la rândul său, timp de 30 de zile lucrătoare pune la dispoziția organului competent din țara gazdă decizia de repatriere sau refuzul de repatriere a copilului. Autoritatea competentă a țării gazdă în procesul de predare al copilului prezintă următorul set de documente:

i. setul de documente necesar pentru perfectarea titlului de călătorie conform legislației țării de origine (două fotografii 35mm x 45mm (color, mate), etc.);

ii. actul de identificare a copilului (în original);

iii. certificatul/fișa medicală în care sunt indicate rezultatele investigațiilor medicale și a vaccinelor efectuate;

iv. certificatul despre contactul cu bolile infecțioase;

v. certificatului medical, care confirmă că, sănătatea copilului menționat supra permite efectuarea călătoriei pe cale aeriană;

vi. actele în baza cărora copilul a fost identificat, evaluat, referit către serviciile sociale (hotărârea instanței de judecată / dispoziția autorității tutelare, etc.)

după caz:

vii. certificatul de naştere a copilului, actul medical constatator al naşterii (în original);

viii. acordul copilului pentru a fi repatriat, confirmat de către o autoritate competentă;

ix. actele de studii ale copilului în original;

x. evaluarea psiho-socială a copilului.

3) La momentul transmiterii copilului, persoana desemnată al țării gazdă și persoana desemnată de către autoritatea competentă din țara de origine, semnează un proces-verbal privind primirea/predarea copilului repatriat (se anexează).

4) Decizia de repatriere a copilului este luată de către autoritatea competentă din țara de origine, în cazul în care este posibilă reintegrarea în familia biologică/extinsă sau este identificată o formă adecvată de protecție.

5) Autoritățile competente ale Părților pot lua decizia privind refuzul de a repatria copilului în cazul în care, după evaluarea profilului social și de familie, a riscurilor și siguranței, a nivelului de integrare a copilului în țara gazdă și durata absenței din țara de origine, a oportunității continuării educației copilului în țara gazdă, precum și din considerente religioase, culturale și lingvistice ale copilului, se identifică indicatori pentru care repatrierea nu corespunde interesului superior al copilului.

6) În cazul în care la copilul identificat lipsesc actele de identitate, autoritatea competentă a țării gazdă, în termen de trei zile lucrătoare din momentul depistării copilului, trimite o cerere la misiunea diplomatică sau la oficiu consular al țării de origine, în scopul verificării identității acestuia, și concomitent întreprinde și alte acțiuni relevante în vederea stabilirii identității copilului.

7) În termen de 5 de zile lucrătoare, în funcție de complexitatea cazului, misiunea diplomatică sau oficiu consular al țării de origine furnizează autorității competente a țării gazdă informația despre identitatea copilului găsit fără acte de identitate.

8) În cazul depistării unui copil, care este exploatat sau care vagabondează, iar părinții/reprezentantul legal sunt la curent cu această situație, autoritatea tutelară din zona în care copilul a fost găsit (din statul gazdă) interzice transmiterea copilului părinților/reprezentantului legal, dacă există motive temeinice că copilul va fi supus din nou acțiunilor similare, care au servit temei pentru luarea copilului de la persoana/persoanele menționate supra, informând despre acest lucru autoritatea competentă din țara de origine în procesul de pregătire a procedurii de repatriere a copilului.

9) Copiii identificați neînsoțiți, din momentul depistării acestora și până la repatriere, sunt plasați în servicii sociale adresate copiilor.

10) După colectarea informațiilor necesare despre copil și familie (identitatea, evaluarea inițială a familiei, planul individual inițial de asistență, etc.), autoritatea competentă din țara de origine informează autoritatea competentă a țării gazdă despre următoarele acțiuni ce urmează a fi întreprinse: data repatrierii, numele însoțitorului, mijlocul de transport, etc.

Articolul 7. Sursa de finanțare a Acordului

1) Cheltuielile de oferire a asistenței temporare a copiilor neînsoțiți, până la transferul acestora persoanelor împuternicite de către autoritățile competente ale țării de origine, vor fi acoperite de către țara gazdă.

2) Cheltuielile de transport ale persoanelor delegate de către autoritățile competente ale țării de origine, precum și costurile de repatriere, legate de transferul copiilor neînsoțiți din instituțiile specializate, vor fi acoperite de către țara de origine.

Articolul 8. Soluționarea diferendelor

1) Orice diferend care poate apărea în legătură cu interpretarea sau aplicarea prevederilor prezentului Acord va fi soluționat de către Părți pe calea negocierilor.

2) În cazul în care Părțile nu ajung la un consens, diferendele vor fi soluționate pe canale diplomatice.

Articolul 9. Relația cu alte Acorduri internaționale

Prezentul Acord nu afectează obligațiile asumate de Părți în virtutea altor acorduri internaționale.

Articolul 10. Limba oficială

În aplicarea prezentului Acord, autoritățile competente din Republica Moldova și Ucraina folosesc limba engleză.

Articolul 11. Aplicarea

Autoritățile competente ale Părților, în termen de 30 de zile din momentul semnării Acordului, vor asigura identificarea eficientă a copiilor neînsoțiți.

Articolul 12. Dispoziții finale

1) Prezentul Acord va intra în vigoare la 30 de zile de la data ultimei notificări prin care Părțile își comunică, pe canal diplomatic îndeplinirea procedurilor legale interne necesare intrării sale în vigoare.

2) Prezentul Acord se încheie pe o perioadă nedeterminată. Părțile, de comun acord, pot aduce modificări și completări prezentului Acord, care intră în vigoare conform procedurii stipulate la alineatul 1) al prezentului articol.

3) Orice Parte poate denunța prezentul Acord în orice moment, printr-o notificare scrisă, transmisă pe canal diplomatic celeilalte Părți. Prezentul Acord își va înceta valabilitatea la expirarea unui termen de 90 de zile de la data primirii unei astfel de notificări de către cealaltă Parte.

Semnat la Kiev la data de 10 februarie 2026 în două exemplare originale, în limbile română, ucraineană și engleză, toate trei texte fiind în egală măsură autentice. În caz de divergență de interpretare, textul în limba engleză va prevala.

Pentru
Republica Moldova

Pentru
Ucraina

Anexa

Proces-verbal privind predarea-primirea copilului repatriat

Data, luna, anul

_____

locul întocmirii actului

_____

(numele, prenumele, funcţia persoanei care a primit copilul)

Am primit copilul _____

(numele, prenumele copilului)

_____

(numele persoanei care a predat copilul şi gradul de rudenie sau funcţia reprezentantului instituţiei)

_____

pentru copii, seria şi numărul buletinului de identitate/paşaportului

Au fost transmise obiecte, valori, documente (de enumerat):

Obiecte şi valori:

Documente:

* Titlu de călătorie
* Adeverinţa de naştere
* Fişa medicală
* Reuşita şcolară (tabelul de note)
* Caracteristică
*----------

Alte menţiuni:

_____

A primit - _____

(numele, prenumele, semnătura)

A predat - _____

(numele, prenumele, semnătura)